



**ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

**КАРАР**

23.11.2020

п.г.т.Алексеевское

№ 434

**Татарстан Республикасы Алексеевск  
муниципаль районының «Балалар  
һәм яшүсмерләр туризмы һәм экскурсияләр  
станциясе» өстәмә белем бирү муниципаль  
бюджет учреждениесе Уставы турында**

«Өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында» Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгының 2018 елның 9 ноябрәндәге 196 номерлы боерыгын игътибарга алып һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Балалар һәм яшүсмерләр туризмы һәм экскурсияләр станциясе» муниципаль бюджет учреждениесе Уставын гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында

**каrar бирәм:**

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Балалар һәм яшүсмерләр туризмы һәм экскурсияләр станциясе» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе Уставына, аны яңа редакциядә баян итеп (Кушымта) үзгәреш кертергә.

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Балалар һәм яшүсмерләр туризмы һәм экскурсияләр станциясе» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе директоры Рыдаева Вячеслав Юрьевич Уставны законда билгеләнгән тәртиптә яңа редакциядә дәүләт теркәвенә алганда мөрәжәгать итүче булып чыгыш ясарга.

3. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru>, Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://alekseevskiy.tatarstan.ru/>.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мөғариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе башлыгы Р.Б. Сөләймановка йөкләргә.

Башкарма комитет жетәкчесе



О.А.Гайнуллин

Татарстан Республикасы  
Алексеевск муниципаль районы  
Башкарма комитетының  
2020 елның 23 ноябрәндәге  
434 номерлы карары белән



**РАЙОНДЫ**  
Башкарма комитет житәкчесе  
\_\_\_\_\_ **О.А.Гайнуллин**

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының  
«Балалар һәм яшүсмерләр туризмы һәм экскурсияләр станциясе»  
өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесене  
УСТАВЫ (яңа редакция)

2020 ел

## 1 бүлек. Гомуми нигезләмә

1.1. Әлеге Устав Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Балалар һәм яшүсмерләр туризмы һәм экскурсияләр станциясе» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе эшчәнлеген жайга сала, алга таба «Станция» дип атала.

1.2. Балалар һәм яшүсмерләр туризмы һәм экскурсияләр станциясе» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе - лицензия нигезендә белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы коммерциягә карамаган оешма, законнарда һәм әлеге Устав билгеләнгән максатлар һәм бурычлар нигезендә.

1.3. Рус телендә Станциянең тулы рәсми исеме:

Муниципальное бюджетное учреждение дополнительного образования «Станция детского и юношеского туризма и экскурсий» Алексеевского муниципального района Республики Татарстан.

1.4. Татар телендә Станциянең тулы рәсми исеме:

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы өстәмә белем бирү «Балалар һәм яшьләр туризмы һәм экскурсияләр станциясе» муниципаль бюджет учреждениесе.

1.5. Рус телендә Станциянең кыскартылган рәсми исеме: МБУДО «СДИУТЭ».

1.6. Татар телендә станциянең кыскартылган рәсми исеме: ӨББ «БЯТЭС» МБУ.

1.7. Станциянең урнашкан урыны (юридик, фактик һәм почта адресы): 422900, Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Алексеевск шtb., Некрасов ур., 38 й.

1.8. Белем бирү оешмасы тибы - өстәмә белем бирүне оештыру. Өстәмә белем бирүне оештыруның оештыру-хокукый рәвеш - учреждение.

Учреждениенң тибы – бюджет.

1.9. Станцияне гамәлгә куючы - Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты, ул алга таба «Гамәлгә куючы» дип атала.

1.10. Үз эшчәнлегендә Станция Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, Гамәлгә куючының (ул вәкаләт биргән органның) хокукый актларына, әлеге Устав, станциянең локаль норматив актларына житәкчелек итә.

1.11. Станция эшчәнлегенә төп максаты - өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.

1.12. Эшчәнлегенә нигезсез максаты сыйфатында Станция мәктәпкәчә белем бирүнең белем бирү программалары, һөнәри белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы.

1.13. Станция компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

1) укучыларның эчке тәртибе кагыйдәләрен, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;

2) билгеләнгән нормалар һәм таләпләр нигезендә белем бирү эшчәнлеген, биналарны матди-техник тәмин итү, шул исәптән федераль дәүләт белем бирү

стандартлары нигезендә;

3) гамәлгә куючыга һәм жәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чараларның керүе һәм тотылуы турында еллык хисап, шулай ук үз-үзеңне тикшерү нәтижәләре турында хисап бирү;

4) хезмәткәрләргә эшкә кабул итү, алар белән хезмәт шартнамәләрен төзү һәм өзү, вазыйфаи бурычларны бүлү;

5) өстәмә белем бирү программаларын эшләү һәм раслау;

6) мәгариф учреждениеләре, балалар һәм яшүсмерләр, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар запросларын, төбәкнең социаль-икътисадый үсеш үзенчәлекләрен һәм милли-мәдәни традицияләргә исәпкә алып, Станцияне үстерү программасын гамәлгә куючы белән килештереп раслау;

7) жәлеп ителгән акчалар бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә укучылар жыелмасын мөстәкыйль алып барырга;

8) укучыларның арадаш һәм йомгаклау аттестациясен гамәлгә ашыру, аларның формаларын, вакыт аралыгын һәм уздыру тәртибен билгеләү;

9) укучыларның өстәмә белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә алу, шулай ук элекке нәтижәләр турында кәгазь һәм (яисә) электрон чыганақларда мәгълүматны архивларда саклау;

10) укуту һәм тәрбия, мәгариф технологияләре, электрон укуту ысулларын куллану һәм камилләштерү;

11) үз-үзең тикшерү үткәргү, белем бирүнең сыйфатын бәяләүнең эчке системасы эшләвен тәмин итү;

12) Станциядә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләргә) ижтимагый берләшмәләргә эшчәнлегенә ярдәм итү;

13) фәнни-методик эшнә оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткәргү;

14) «Интернет» челтәрендә Станциянең рәсми сайты булдыруны һәм алып баруны тәмин итү;

15) Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары, Гамәлгә куючының норматив актлары нигезендә башка мәсьәләләр;

16) өстәмә белем бирү программаларын тулы күләмдә гамәлгә ашыруны, укучыларны тиешле таләпләргә әзерләү сыйфатының туры килүен, кулланыла торган рәвешләргә, чараларның, укутуның һәм яшь, психологик үзенчәлекләргә, сәләтләргә, укучыларның мәнфәгатьләренә һәм ихтияжларына туры килүен тәмин итәргә;

17) укучыларны, Станция хезмәткәрләрен укутуның, тәрбияләүнең имин шартларын тудырырга;

18) укучыларның, укучыларның, станция хезмәткәрләренең хокукларын һәм ирекләрен, ата-аналарының (законлы вәкилләргә) үтәргә.

1.14. Станция дөүләт теркәве вакытыннан алып юридик зат булып тора, мөстәкыйль баланс, Станциянең тулы исеме булган мөһер, штамп, бланқлар һәм законнарда билгеләнгән тәртиптә расланган башка реквизитлар бар. Станция үз исемненән килешүләр төзәргә хокуклы, үз исемненән мөлкәти һәм мөлкәти булмаган шәхси хокукларны ала, жаваплылык йөртә, Россия

Федерациясе законнары нигезендә судта дэгъвачы һәм жавап бирүче булып тора.

1.15. Белем бирү эшчәнлегенә хокук Станция лицензия алган вакыттан бирле сатып ала.

1.16. Үз эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен Станция законда билгеләнгән тәртиптә, нигезләмәләр һәм әлеге Устав нигезендә эш итүче юридик зат төземичә, филиаллар, вәкиллекләр төзәргә мөмкин. Филиаллар һәм вәкиллекләр станциясе теркәлгән вакытта юк.

1.17. Станция эшчәнлекнең төп максаты сыйфатында табыш алу максатын күздә тотмый, шуның белән бергә түләүле хезмәтләр күрсәтергә һәм Станцияне төзүнең максатларына туры килә торган эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнәргә хокуклы. Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге бюджетыннан финанслана торган белем бирү эшчәнлеге урынына яисә кысаларында керем китерә торган эшчәнлекне гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

1.18. Станция шәхси бюджет сәхтына, эшкуарлык һәм башка керем китерә торган эшчәнлектән алына торган акчаларны, шулай ук казначылык органнары хезмәт күрсәтә торган максатчан акчаларны һәм кире кайтарылмый торган керемнәрне исәпкә алу буенча бюджеттан тыш шәхси сәхтка ия.

1.19. Станция Учредитель тарафыннан формалаштырылган һәм расланган муниципаль бирем нигезендә әлеге Уставта каралган эшчәнлек төрләре нигезендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра. Станция муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

1.20. Станция «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чәлтәрәндә рәсми сайт төзү һәм алып бару һәм анда федераль законнарда билгеләнгән белешмәләр исемлеген урнаштыру юлы белән үзе һәм бирелә торган белем бирү хезмәтләре турында дәрәс һәм актуаль мәгълүматның ачыклығын һәм һәркем файдалана алырлык булуын тәәмин итә.

1.21. Станциядә сәyasi партияләр, дини оешмалар (берләшмәләр) төзү һәм аларның эшчәнлеге рөхсәт ителми.

1.22. Станциянең мөлкәтен һәм финансларын финанслау чыганакалары түбәндәгеләр:

- аңа оператив идарә итү хокукында беркетелгән мөлкәт;
- субсидияләр рәвешендә бюджет кертемнәре;
- түләүле хезмәтләр күрсәтүдән кергән чаралар;
- физик һәм юридик затларның ирекле иганәләреннән, максатчан кертемнәреннән акчалар;

- Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган башка кертемнәр.

1.23. Станция мөстәкыйль рәвештә финанс-хужалык эшчәнлеген алып бара. Аның мөстәкыйль балансы һәм банк оешмаларында бюджеттан тыш һәм бюджеттан тыш фондта бюджет һәм башка кредит оешмалары буенча исәп-хисап сәхтлары бар.

1.24. Станция бюджеттан финанслана торган белем бирү программалары кысаларыннан чыга торган түләүле белем бирү хезмәтләрен күрсәтергә хокуклы.

Түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләренең төрләре һәм рәвешләре Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары, әлеге Устав, Учредитель белән шартнамә нигезендә билгеләнә.

Бюджет акчалары исәбеннән финанслана торган белем бирү эшчәнлегенә алмашка өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтелә алмый.

1.25. Бюджеттан тыш чыганақлардан акчалар алу Учредитель бюджетыннан финанслауның нормативларын һәм абсолют күләмнәрен киметүгә китерми.

1.26. Станция белем бирү эшчәнлегенә лицензиясе булган оешмаларны өстәмә түләүле мәгариф хезмәтләре күрсәтү өчен жәлеп итәргә хокуклы.

1.27. Үзенә беркетелгән милеккә карата станция түбәндәгеләргә бурычлы:

- мөлкәтне максатчан билгеләнеше буенча гына нәтижәле файдалану;

- мөлкәтнең сакланышын тәмин итәргә, аның зыяннарын китереп чыгарырга сәләтле гамәлләр кылмаска, техник яктан төзек һәм эксплуатацияләү процессында норматив тузуны исәпкә алып, оператив идарә итүнең тулы срокларына ярдәм итәргә, шулай ук Станциягә беркетелгән территорияне төзекләндерү, яшелләндерүне һәм жыештыруны гамәлгә ашырырга;

- Станциягә беркетелгән мөлкәткә капитал һәм агымдагы ремонт ясарга.

1.28. Станция башка оешмалар һәм гражданныр белән барлык эшчәнлек өлкәләрендә шартнамәләр нигезендә үз эшчәнлеген төзи, үз эшчәнлегендә жәмгыять мәнфәгатьләрен, йөкләмәләрне үтәүнең башка шартларын исәпкә ала.

1.29. Станция оешмалар һәм гражданныр белән, гамәлдәге законнарда һәм әлеге Уставка каршы килми торган рәвешләренә, предметны, шартнамәләрнең шартларын һәм йөкләмәләрнең шартларын сайлауда ирекле.

1.30. Станция шартнамәчел, салым һәм башка йөкләмәләрне бозган өчен Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә жаваплы була.

## **2 бүлек. Станция эшчәнлеге предметы һәм төрләре**

2.1. Станция эшчәнлегенең предметы булып балаларның өстәмә белем алуға хокукларын гамәлгә ашыру тора.

2.2. Станция эшчәнлеге төрләре:

- туристик-туган якны өйрәнү, физкультура-спорт, социаль-педагогик, техник, табигый-фәнни, сәнгать юнәлешләре буенча өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру;

- белем бирү процессын, программаларын, берләшмәләр эшчәнлеге рәвешләрен һәм ысулларын, педагогик хезмәткәрләр осталыгын камилләштерүгә юнәлдерелгән методик эш алып бару;

- өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыруда башка гомуми белем бирү һәм мәгариф учреждениеләре педагогик коллективларына ярдәм күрсәтү, укучыларның ялын һәм дәрестән тыш эшчәнлеген оештыру; Станция

эшчәнлегенә төрле аспектлары буенча укыту-методик әдәбият эшләү һәм бастырып чыгару;

- массакүләм чаралар оештыру һәм үткәрү, уртақ хезмәт, укучыларның һәм ата-аналарның (аларны алмаштыручы затларның) ял итүе өчен кирәкле шартлар тудыру;

- бөтен календарь ел дәвамында укучылар һәм яшүсмерләр белән ял итү эшен оештыру;

- эчтәлекле ял вакытын оештыру, шул исәптән: конкурслар, ярышлар, слетлар, викториналар, смотрлар;

- мәгариф өлкәсендә укучыларның иҗатын үстерү һәм аңа ярдәм итүнең төрле программаларын эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

- гамәлдәге кануннарда каралган очрақларда, укучылар өчен өйдә белем бирүне оештыру.

2.3. Станциянең төп бурычлары түбәндәгеләр:

- укучыларның жәмгыятьтә яшәүгә жайлашуы;

- шәхси үсеш, сәламәтлекне ныгыту, һөнәри үзбилгеләнеш өчен кирәкле шартлар тәэмин итү;

- гомуми мәдәният формалаштыру;

- туризм, спорт ориентлашуы, туган якны өйрәнү, спортның техник төре (картинг) белән шөгыйльләнүчеләрнең ихтыяжларын канәгатьләндерү;

- хәзерге жәмгыятькә интеграцияләнгән шәхесне үз-үзен тормышка ашыру.

2.4. Төп бурычларны гамәлгә ашыру өчен Станция түбәндәгеләргә хокуклы:

- үз устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен финанс һәм матди чараларның өстәмә чыганақларын жәлеп итәргә;

- гамәлгә куючы белән килештереп, билгеләнгән тәртиптә жиһазлар һәм башка мөлкәт арендага һәм арендага бирергә;

- законда билгеләнгән тәртиптә комплекслар, ассоциацияләр, берлекләр һәм иҗат берләшмәләре, шул исәптән учреждениеләр, предприятиеләр һәм иҗтимагый оешмалар катнашында, төзәргә;

- гамәлгә куючы белән килештереп, оештыру структурасын, структур бүлекчәләрен билгеләргә, юридик зат хокукыннан башка аерымланган бүлекчәләр төзәргә, аларның Нигезләмәләрен расларга, алар белән идарә итү турында карарлар кабул итәргә;

- юридик һәм физик затлар эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен шартнамә нигезендә жәлеп итәргә;

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә халыкара эшчәнлекне гамәлгә ашырырга;

- вәкаләтле гамәлгә куючы орган белән килештереп, хезмәткә түләү рәвешләрен һәм системасын, шулай ук, бүлекчәсенә түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре хисабына башка рәвешләрен билгеләргә һәм билгеләргә.



### 3 бүлек. Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар, аларның хокуклары һәм бурычлары

3.1. Станциядә мәгариф мөнәсәбәтләрендә укучылар, өстәмә белем бирү педагоглары һәм Станциянең башка хезмәткәрләре, укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) катнаша.

3.2. Укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең), өстәмә белем бирү педагогларының һәм Станциянең башка хезмәткәрләренең хокуклары һәм бурычлары Татарстан Республикасы законнары, башка норматив актлар һәм Станция Уставы белән билгеләнә.

3.3. Станция «Бала хокуклары турында» БМО конвенциясе һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә һәр укучының хокукларын тәэмин итә.

3.4. Станциядә белем алучылар түбәндәгеләргә хокуклы:

- өстәмә белем бирү программалары нигезендә өстәмә белем алу;
- Станциянең мөмкинлекләре, ихтыяжлары, шартлары һәм мөмкинлекләре нигезендә өстәмә белем бирү программасын сайлау;
- уку кабинетларынан һәм жиһазлардан файдалану;
- Станциянең уку, норматив, инструктив һәм методик әдәбиятынан файдалану;
- физик һәм психик көчләнүнең барлык формаларынан яклау;
- тормышны һәм сәламәтлекне саклау;
- уку планында каралмаган чараларга буш баруга;
- төрле дәрәжәдәге ярышларда, слетларда, походларда, викториналарда, конкурсларда, олимпиадаларда, массакүләм чараларда катнашу;
- өстәмә түләүле мәгариф хезмәтләре алу.

3.5. Укучылар бурычлы:

- Станция уставын үтәргә;
- Станция милкенә сак карарга;
- башка укучыларның һәм Станция хезмәткәрләренең намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;
- Станциядә эчке тәртип кагыйдәләре, куркынычсызлык техникасы кагыйдәләрен үтәү буенча Станция хезмәткәрләре таләпләрен үтәргә;
- шәхесне даими камилләштерергә, үзлегеннән белем алырга һәм үз-үзене тормышка ашырырга омтылырга;
- үз сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирәдәге кешеләрнең сәламәтлеген саклау мәсьәләләренә аңлы рәвештә карарга;
- уку дәрәсләрен калдырмаска;
- Станциянең массакүләм чараларында катнашырга.

3.6. Станциянең педагогик советы карары буенча әлеге Уставны берничә тапкыр тупас бозган өчен, дисциплинар түләтү чарасы буларак, 15 яшькә житкән укучыны Станциядән чыгару рөхсәт ителә. Әлеге Уставны тупас бозу дип белем алучыны бозу таныла, ул йогынты ясыя яки реаль рәвештә авыр нәтижеләргә китерергә мөмкин:

- Укучыларның, хезмәткәрләренең, Станциягә килүчеләрнең сәламәтлегенә һәм тормышына зыян китерү;

- Станция мөлкәтенә, укучыларның, хезмәткәрләренә, Станциягә килүчеләренә милкәтә зыян китерү.

3.7. Белем бирү программаларын үзләштерүдәге уңышлары һәм ижади эштә актив катнашуы, шулай ук укучылар өчен Станциянең ижтимагый тормышы өчен әхлакий һәм матди кызыксындыруның төрле рәвешләре билгеләнә ала. Өстәмә гомуми белем бирү программасы буенча өйрәнгән һәм уңышлы йомгаклау аттестациясен узган укучыларга Станцияне тәмамлаучы таныклығы бирелә.

3.8. Укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) түбәндәгеләргә хокуклы:

- Станциядәге шартлар нигезендә белем алучылар өчен өстәмә гомуми белем бирү программалары юнәлешләрен сайларга:

- укучыларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен якларга;
- Станциядә өстәмә хезмәтләр оештыру буенча тәкъдимнәр кертергә;
- Станциянең ижтимагый тормышында, чараларда, экскурсияләрдә, сәяхәтләрдә, походларда катнашырга;
- уку-тәрбия процессын регламентлаштыручы әлеге Устав һәм башка документлар белән танышырга;

- берләшмә житәкчесенә шартлары һәм ризалыгы булганда, берләшмә эшендә төп составка кермичә генә катнашырга.

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Станцияне тотуга һәм үстерүгә түләүсез иганәләр һәм максатчан кертемнәр кертергә.

3.9. Ата-аналар (законлы вәкилләр) бурычлы:

- әлеге Устав Станцияне аларның хокукларына һәм бурычларына кагылышлы өлештә башкарырга;

- үз балаларын тәрбияләү өчен җаваплылык тотарга;

- Ата-ана җыелышлары станциясе үткәрә торган җыелышларга барырга;

- Станция милкәтә сак карарга.

3.10. Станция хезмәткәрләренә өстәмә белем бирү педагоглары, уку-тәрбиячеләр, административ һәм башка персонал керә.

3.11. Өстәмә белем бирү педагоглары түбәндәгеләргә хокуклы:

- укучыларны тәрбияләү һәм уку методикаларын, уку ярдәмлекләрен һәм материалларын, укучыларның белемнәрен бәяләү ысулларын ирекле сайлау, эшләү һәм куллану;

- квалификацияне күтәрергә;

- Станциянең ижтимагый идарә органнарында катнашырга;

- һөнәри намусны һәм абруйны яклауга;

- Станциянең уку, норматив, инструкторив һәм методик әдәбиятыннан файдалану;

- хезмәттәшләрендә хушлау тапкан педагогик тәҗрибәне таратырга;

- тиешле квалификация категориясенә ирекле рәвештә аттестациягә һәм аттестация уңышлы узган очракта аны алуға;

- озакка сузылган (1 елга кадәр) отпуск һәр 10 ел өзлексез укучылар эше аша бер дә ким түгел. Ял бирү тәртибе һәм шартлары Станция тарафыннан билгеләнә;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында, гамәлгә куючының норматив актларында билгеләнгән өстәмә социаль ярдәм чараларына.

3.12. Өстәмә белем бирү педагоглары түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

- әлеге Уставны, Станциянең эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен һәм Станциядә кабул ителгән башка локаль актларны үтәргә;

- уку планы нигезендә белем бирү программаларын сыйфатлы һәм тулы күләмдә гамәлгә ашырырга;

- хезмәт шартнамәсе шартларын үтәргә;

- белем бирү процессы вакытында укучыларның тормышы һәм сәламәтлеге өчен җаваплылык тотарга;

- укучыларны физик һәм психологик көчләнүнең барлык формаларынан якларга;

- Үзенең һөнәри осталыгын арттырырга, тәрбия һәм уку ысулларын һәм алымнарын даими камилләштерергә:

- профессиональ этика нормаларын төгәл үтәргә.

3.13. Станциянең барлык хезмәткәрләре түбәндәге хокукларга ия:

- Станция белән идарә итүдә әлеге Устав һәм (яисә) станциянең локаль норматив актлары белән билгеләнгән тәртиптә катнашу.

- һөнәри намусны һәм абруйны яклау.

#### **4 бүлек. Станциянең идарә тәртибе**

4.1. Станция белән идарә итү Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав нигезендә гамәлгә ашырыла һәм бердәм житәкчелек һәм коллегиальлек принципларында гамәлгә ашырыла.

4.2. Станциядә идарә органнары булып тора:

- директор;

- Станция хезмәткәрләренең гомуми җыелышы;

- Станциянең педагогик Советы;

4.3. Станция идарәсе органнарын сайлау тәртибе, аларның компетенциясе, эшчәнлекне оештыру әлеге Устав белән билгеләнә.

4.4. Станциянең гомуми житәкчелеген житәкче - директор башкара.

Станция директоры билгеләнгән тәртиптә билгеләнә һәм биләгән вазыйфасыннан азат ителә. Директор үз вәкаләтләренең бер өлешен урынбасарларга, шул исәптән үзе булмаганда вакытлыча тапшырырга хокуклы.

4.5. Станция директоры укучылар, аларның ата-аналары (законлы вәкилләре), дәүләт, җәмгыять һәм гамәлгә куючы алдында квалификация таләпләрендә, хезмәт шартнамәсендә һәм әлеге Устав тарафыннан каралган функциональ бурычлар нигезендә үз эшчәнлегенә нәтижеләре өчен җаваплы.

4.6. Станция директоры белән Станция идарәсе органнары арасында вәкаләтләрне чикләү әлеге Устав белән билгеләнә.

4.7. Станция директоры компетенциясенә Станция эшчәнлегеннән агымдагы житәкчелекне гамәлгә ашыру мәсьәләләре керә, моңа федераль законнар, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының муниципаль

хокукый актлары, әлеге Устав тарафыннан Учредитель компетенциясенә кертелгән сораулар керми.

#### 4.8. Станция директоры:

- ышанычнамәсез Станция исеменнән эш итә, шул исәптән аның мәнфәгатъләрен дә яклый һәм аның исеменнән килешүләр төзи, барлык оешмаларда һәм учреждениеләрдә Станцияне тәкъдим итә;
- дип раслый Станциянең штат расписаниесе;
- Станциянең локаль норматив актларын раслый;
- боерыклар чыгара һәм Станциянең барлык хезмәткәрләренә үтәү өчен мәжбүри булган күрсәтмәләр бирә;
- билгеләнгән тәртиптә Станция мөлкәте белән эш итә;
- килешүләр төзи, шул исәптән Станция хезмәткәрләре белән хезмәт килешүләре;
- ышаныч белдерә, шәхси счетларын ача;
- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Станция чаралары белән эш итү хокукыннан файдалана;
- бүләкләү һәм дисциплинар түләтү чараларын куллана;
- белем бирү процессын тормышка ашыру өчен шартлар тудыра;
- эшне оештыра һәм Станциянең белем бирү программасын, уку планнарын, Станциянең еллык планын, эш графигын һәм дәрәсләр расписаниесен раслый;
- кадрлар сайлап ала һәм урнаштыра, Станция хезмәткәрләренә педагогик йөкләнеш урнаштыра, берләшмәләр житәкчеләрен билгели;
- гамәлдәге законнар нигезендә хезмәткәрләренә кабул итү һәм эштән азат итү хокукыннан файдалана;
- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының муниципаль хокукый актларында, әлеге Устав, хезмәт шартнамәсендә каралган башка хокукларны һәм бурычларны гамәлгә ашыра.

#### 4.9. Станция директоры жавап бирә:

- хисапчылыкны, шул исәптән бухгалтерлык һәм статистик исәпләүнең, вакытында һәм тулысынча тапшыруның билгеләнгән рәвешләр буенча тиешле органнарга исәпләү торышы,
- РФ сатып алулар турындагы законнары нигезендә эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең башкарылуын, товар китерүне шартнамәләр төзү һәм тикшереп тору;
- түләүсез файдалану хокукында мөлкәт Станциясенә беркетү турындагы шартнамә шартларын үтәмәү.
- уку планы һәм уку процессының графигы нигезендә белем бирү программаларын тулы күләмдә гамәлгә ашырмау;
- белем бирү эшчәнлегенә вакытында укучыларның һәм Станция хезмәткәрләренең тормышы һәм сәламәтлегенә өчен, хезмәтне саклау нормаларын һәм куркынычсызлык техникасын үтәү;
- укучыларның һәм Станция хезмәткәрләренең хокуклары һәм ирекләре бозылу;

- законнар белән үз компетенциясенә кертелгән вәкаләтләренә үтәмәү.

4.10. Директор Станция Уставына каршы килгән очракта, Станция һәм Педагогика советы хезмәткәрләренең гомуми жыелышы карарын гамәлдән чыгарырга хокуклы.

4.11. Станция идарәсенең югары органы булып Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы тора. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы эгъзалары булып коллективның барлык хезмәткәрләре (шул исәптән тышкы хезмәткәрләр дә) тора. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы даими эшләүче булып тора. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы елына кимендә ике тапкыр һәм кирәк булган саен чакырыла.

4.12. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы үз составыннан бер уку елына рәис һәм секретарьны сайлый. Председатель белән секретарь үз вазыйфаларын жәмәгать башлангычларында башкаралар.

Рәис гомуми жыелышның эшчәнлеген оештыра; утырышны эзерләүне һәм уздыруны оештыра; көн тәртибен билгели; карарларның үтәлешен тикшереп тора. Секретарь гомуми жыелышта катнашучыларны теркәп бара; утырыш алып баруны һәм Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы карарын теркәп бара.

4.13. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышының карары, аның утырышында Станция төп эш урыны булып тора торган Станция хезмәткәрләренең яртысыннан да ким булмаган өлеше катнашса һәм карар өчен катнашучылар санының яртысыннан күбрәге тавыш бирсә, хокуклы дип санала. Тавышлар саны тигез булганда, Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора. Тавыш бирү процедурасы станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

4.14. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы карары Станция директоры боерыгы белән раслана һәм хезмәт коллективының барлык эгъзалары өчен мәжбүри була. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы утырышлары беркетмә белән рәсмиләштерелә. Беркетмәләр рәис һәм сәркатип тарафыннан имзаланалар. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы документлары Станциянең номенклатура эшенә керә.

4.15. Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы компетенциясе:

- кирәк булганда Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы компетенциясенә кертелгән мәсьәләләренә хәл итү өчен вакытлы һәм даими комиссияләр төзи һәм аларның вәкаләтләрен билгели;

- Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы карарларының үтәлешен тикшереп тора, Станция коллективына аларны үтәү турында хәбәр итә, Станция хезмәткәрләренең Станция эшчәнлеген камилләштерү буенча кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен гамәлгә ашыра;

- Станция директоры Станция хезмәткәрләренең гомуми жыелышы карарларының үтәлеше турында башка жаваплы затлар мәгълүматын тыңлый;

- сәламәтлекне саклау һәм ныгыту, имин хезмәт шартлары тудыру өчен кирәкле шартлар тудыру станциясе администрациясенә эшен ижтимагый тикшереп тора;

- белем бирү эшчәнлеген матди-техник тәэмин итү станциясе администрациясе эшенә, билгеләнгән нормалар һәм таләпләр нигезендә биналар жиһазлауга жәмәгать контролен гамәлгә ашыра;

- Станциягә карата үткәрелә торган контроль-күзәтчелек чараларының нәтижәләре турында контроль-күзәтчелек органнарының йомгаклау документларын карый;

- Станция хезмәткәрләре вәкилләрен хезмәт бәхәсләре буенча комиссиягә сайлый;

- күмәк хезмәт бәхәсләрендә Станция хезмәткәрләре яисә Станция хезмәткәрләренең вәкиллекле органы тарафыннан күрсәтелгән таләпләрне раслый;

- забастовка игълан итү турында карар кабул итә;

- Станция хезмәткәрләренең намусын, абруен һәм һөнәри абруен яклау, аларның хезмәт эшчәнлегенә хокукка каршы тыкшынуны кисәтү буенча чаралар күрә;

- Станциядә хезмәт дисциплинасы торышы һәм аны ныгыту чаралары турында фикер алыша, Станция хезмәткәрләренең хезмәт дисциплинасын бозу фактларын карый;

- Станция һәм аның хезмәткәрләре арасында коллектив хезмәт шартнамәсен карый һәм кабул итә;

- Станция хезмәткәрләренең хезмәт шартларын яхшыртуга кагылышлы мәсьәләләрне карый;

- Станциянең педагогик һәм башка хезмәткәрләрен бүләкләүнең һәм бүләкләүләренә төрле төрләренә тәкъдим итә;

- Станциядә бәхәсләрне жайга салу комиссиясе составына кертү өчен вәкилләрне жиберә;

- забастовка уздырганда Станция хезмәткәрләре һәм (яисә) вәкиллекле органнары тарафыннан тәкъдим ителгән таләпләрне раслый;

- һөнәри берлек (һөнәри берлекләр берләшмәсе) тарафыннан игълан ителгән забастовкада станция хезмәткәрләренең катнашуы турында карарлар кабул итә;

- хезмәт мөнәсәбәтләре өлешендә локаль норматив актлар карау һәм кабул итү, Станциянең эшләү иминлеге таләпләрен үтәү, хезмәт тәртибен һәм эш режимын оештыру;

- Станцияне үстерү программасын карау һәм кабул итү;

- директорның эш нәтижәләре һәм Станцияне үстерү перспективалары турындагы хисабын тыңлау;

- Федераль законнарда, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында һәм күрсәтмәләрендә, федераль башкарма хакимият органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актларында, Гамәлгә куючының муниципаль хокукый актларында һәм әлегә Уставта каралган башка эшчәнлекне гамәлгә ашыра.

4.16. Укыту-тәрбия процессын үстерү һәм камилләштерү, өстәмә белем бирү педагогларының һөнәри осталыгын һәм ижади үсешен арттыру максатларында Станциядә Педагогик совет эшли. Педагогика советы составына

Станциянең барлык өстәмә белем бирү педагоглары керә. Педагогик совет мәгариф эшчәнлегенә мәсьәләләрен карау өчен Станциянең даими эшләүче органы булып тора.

4.17. Педагогика советы рәисе һәм секретаре Станциянең педагогик хезмәткәрләре арасынан бер уку елына ачык тавыш бирү юлы белән сайланалар.

4.18. Станциянең педагогик советы, кирәк булган саен, Станция директоры итеп чакырыла, әмма елына кимендә дүрт тапкыр. Педагогика советының чираттан тыш утырышлары Станция педагогларының өчтән бере таләбе буенча уздырыла.

4.19. Педагогика советы утырышы, әгәр анда өстәмә белем бирү педагогларының кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала. Педагогик советны алып бару барышы һәм карарлар беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Станция номенклатурасы нигезендә саклана.

4.20. Педагогика советы карары мондагы өстәмә белем бирү педагогларының күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигезлеге очрагында, рәис тавышы хәлиткеч булып тора. Тавыш бирү процедурасы Педагогик совет тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә. Педагогик совет карарлары Станция директоры боерыгы белән раслана һәм барлык педагоглар өчен мәжбүри булып тора.

4.21. Педагогика советының композициясе:

1) белем бирү эшчәнлегенә төрле вариантларын, рәешләрен, укыту-тәрбия процессы ысулларын һәм аларны гамәлгә ашыру ысулларын сайлау турында фикер алыша һәм аларны гамәлгә ашыра;

2) Станциянең укыту-тәрбия эше планнарын эшли һәм кабул итә;

3) Станциянең педагогик хезмәткәрләренең квалификациясен күтәргә, белем бирү процессы һәм белем бирү технологияләре методикаларын куллану һәм камилләштерү буенча аларның ижади инициативаларын үстерүгә ярдәм итә;

4) белем бирү эшчәнлеген оештыруга бәйле мәсьәләләр буенча станция хезмәткәрләрен тыңлый, Станциянең ярты еллык эшчәнлегенә йомгак ясый, ел;

5) Станциянең белем һәм укыту-методик эшчәнлеген билгели торган локаль норматив документлар, методик материаллар эшли һәм кабул итә;

6) Станцияне үстерү программасын эшли һәм кабул итә;

7) белем бирү программаларын һәм укыту планнарын эшли һәм кабул итә;

8) өлгергәнлекне агымдагы тикшереп торунуң, укучыларның арадаш аттестациясенә һәм йомгаклау аттестациясенә формасы, вакыты һәм уздыру тәртибе турында карар кабул итә;

9) укучыларны укуның киләсе елына күчерү һәм Станцияне тәмамлаучы таныклыгын бирү турында карар кабул итә;

10) законда каралган очракларда өйрәнүченә Станциядән һәм әлегә Устав тарафыннан төшереп калдыру турында карар кабул итә;

11) еллык календарь укыту графигын карый һәм кабул итә;

12) укыту-методик озата баруны сайлый;

13) үз-үзен тикшерүне үткөрүнең формасы, ешлыгы һәм тәртибе турында карар кабул итә;

14) Станциядә белем бирү сыйфатын баяләүнең эчке системасын координацияли;

15) укучыларны бүлөкләү турында карар кабул итә.

## **5 бүлек. Станциянең локаль норматив актларын эшләү, кабул итү һәм раслау тәртибе**

5.1. Станциядә локаль норматив актлар эшләү, кабул итү һәм раслау тәртибе билгеләнә.

Локаль норматив актлар эзерләү инициаторы түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- гамәлгә куючы (яисә гамәлгә куючының вәкаләтле органнары);

- Директор, директор урынбасарлары йөзөндәге Станция администрациясе;

- Станция идарәсенең коллегияль органнары;

- мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар.

Локаль норматив актны эзерләү өчен нигез булып шулай ук Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында үзгәрешләр булырга мөмкин (яңа норматив хокукый актлар кертү, бастырып чыгару).

5.2. Локаль норматив акт проекты Станция директоры йөкләмәсе буенча аерым хезмәткәр яисә хезмәткәрләр төркеме тарафыннан, шулай ук тиешле инициатива белән чыгыш ясаган Станция идарәсенең коллегияль органы тарафыннан эзерләнә.

5.3. Локаль норматив акт проекты буенча фикер алышуга тәкъдим ителергә мөмкин. Фикер алышу өчен күзаллау рәвешләре төрле булырга мөмкин, мәсәлән, локаль норматив акт проектын гомуми күзәтүләр өчен мөмкин булган урында мәгълүмати стендта урнаштыру, Станциянең рәсми сайтында урнаштыру, кызыксынучы затларга проектны жиберү, локаль норматив акт проекты буенча күмәк фикер алышу белән тиешле жылыш уздыру һ.б.

5.4. Станциянең локаль норматив актлары элегә Станция Уставы нигезендә - аларны алып бару һәм компетенция предметлары буенча локаль норматив актлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән директор, коллегияль идарә органнары тарафыннан кабул ителергә мөмкин.

5.5. Укучылар хокукларына кагылышлы локаль норматив актлар кабул ителгәндә укучылар советы, ата-аналар советы, укучыларның вәкиллеке органы тарафыннан гамәлдәге законнар һәм башка норматив хокукый актлар нигезендә исәпкә алына.

5.6. Хезмәткәрләрнең хезмәт законнары, коллектив шартнамә, килешүләр белән чагыштырганда хәлен начарайта торган локаль норматив актлар, шулай ук хезмәткәрләрнең вәкиллеке органы фикерен исәпкә алу тәртибен бозып кабул ителгән локаль норматив актлар кулланылырга тиеш түгел.



5.7. Үткән локаль норматив акт кабул итү процедурасын үткән Станция директоры раслый. Раслау процедурасы я имза, я Станция директоры боерыгы белән рәсмиләштерелә.

5.8. Локаль норматив акт анда күрсәтелгән вакыттан үз көченә керә йә, мондый күрсәтмә булмаган очракта, шушы локаль норматив актны кабул иткән датадан соң 7 календарь көн узгач.

Станция директорын раслауны таләп итә торган локаль норматив актны кабул итү датасы мондый раслау датасы булып тора.

5.9. Локаль норматив актны раслаганнан соң, әлеге локаль норматив актның нигезләмәләре кагыла торган мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар белән танышу процедурасы уздырыла. Локаль акт белән танышу, танышу датасын яисә иң локаль норматив актта, яисә аңа теркәлә торган аерым танышу битендә яисә аерым журналда күрсәтелгән танышу рәвешендә рәсмиләштерелә.

5.10. Локаль норматив актны рәсмиләштерү «Идарәне документлар белән тәэмин итүнең дәүләт системасы. Төп нигезләмәләр. Документлар һәм документлар белән тәэмин итү хезмәтләренә гомуми таләпләр», шулай ук «Документларның унификацияләнгән системасы. Оештыру-күрсәтмә документациясенәң унификацияләнгән системасы. Документлар рәсмиләштерүгә таләпләр. ГОСТ Р 6.30-2003» таләпләре («Россия Федерациясе дәүләт стандартын кабул итү һәм гамәлгә кертү турында» 2003 елның 03 мартындагы 65-ст номерлы Россия Дәүләт стандарты карары белән расланган) нигезендә башкарыла.

Локаль норматив акт Россия Федерациясенәң дәүләт телендә бәян ителә һәм әдәби нормаларга туры килергә тиеш. Локаль норматив актлар махсус журналда теркәү процедурасын уза.

5.11. Станция директоры нигезләмәләре, кагыйдәләре, инструкцияләре, боерыклары һәм күрсәтмәләре мәжбүри теркәлергә тиеш.

5.12. Локаль норматив актларны теркәү Станциядә эш башкару буенча инструкция нигезендә эш башкару өчен җаваплы.

5.13. Хәлләрне, кагыйдәләрне һәм инструкцияләрне теркәү Станция директоры тарафыннан Станция директоры тарафыннан, боерык һәм күрсәтмә расланган көннән дә соңга калмыйча - аларны бастырган көннән дә соңга калмыйча гамәлгә ашырыла.

5.14. Станциядә гамәлдә булган локаль норматив актларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертелергә мөмкин.

5.15. Станциянең локаль норматив актларына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү тәртибе локаль норматив актларда билгеләнә. Башка очракларда үзгәрешләр һәм өстәмәләр түбәндәге тәртиптә башкарыла:

5.15.1. үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү локаль норматив актта билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла, аның нигезендә үзгәрешләр кертелә;

5.15.2. локаль норматив актларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр: идарә органы, кагыйдәләр, инструкция, программалар, планнар, карарлар, карарлар, Станция директоры боерыклары һәм күрсәтмәләре белән килештермичә кабул ителгән нигезләмәләр локаль норматив актка үзгәрешләр кертү яисә өстәмәләр

кертү турында Станция директорының боерыгын бастырып чыгару юлы белән кертелә;

5.15.3. идарә органы белән килештергәннән соң кабул ителгән нигезләмәләргә үзгәрешләр һәм өстәмәләр Станция директорының локаль норматив актка үзгәрешләр яисә өстәмәләр кертү турында боерыгын бастырып чыгару юлы белән кертелә.

5.16. Локаль норматив актка үзгәрешләр һәм өстәмәләр локаль норматив актка үзгәрешләр яисә өстәмәләр кертү турындагы боерыкта күрсәтелгән датадан үз көченә керә, ә анда күрсәтмә булмаган очракта - үзгәрешләр яисә өстәмәләр кертү турында боерык үз көченә кертгән көннән алып 7 календарь көн узгач.

5.17. Күрсәтмәләргә һәм таләпләргә, беркетмәләргә һәм актларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр, методик тәкъдимнәр, локаль актларны үз көчен югалткан дип тану турында актлар кертелми.

## **6 бүлек. Йомгаклау нигезләмәләре.**

6.1. Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм (яисә) өстәмәләр гамәлгә куючы билгеләгән тәртиптә кертелә.

6.2. Әлеге Уставка үзгәрешләр аларны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дөүлэт теркәвенә алганнан соң үз көченә керә.

6.3. Станциядә балигъ булмаганнарның барлык хезмәткәрләренен, укучыларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренен) әлеге Устав белән танышу өчен шартлар тудырылырга тиеш.

6.4. Станция бетерелгән очракта, кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган оператив идарә хокукында Станциягә беркетелгән мөлкәт, шулай ук федераль законнар нигезендә аның шартлары буенча түләтү алына алмаган мөлкәт тиешле мөлкәт милекчесенә мәгариф үсеше максатларына тапшырыла.

6.5 Документлар Станциясен (идарә, финанс-хужалык, кадрлар һәм башка) юкка чыгарган, үзгәртеп оештырган очракта, гамәлдәге законнарда һәм тиешле локаль норматив актларда билгеләнгән тәртиптә тапшырыла.

6.6. Әлеге Устав белән жайга салынмаган барлык мәсьәләләр Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары белән жайга салына.

## **7 бүлек. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу.**

7.1 Мәнфәгатьләр конфликтны дигәндә, учреждение хезмәткәренен шәхси кызыксынучанлыгы аның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин һәм шул ук вакытта учреждение хезмәткәренен шәхси кызыксынуы һәм учреждениенен законлы мәнфәгатьләре арасында каршылыктар килеп чыгарга яки килеп чыгарга мөмкин булган, аның хезмәткәре булып торучы оешманың мөлкәтенә һәм (яисә) эшлекле абруена зыян китерергә сәләтле вәзгыять аңлашыла.

Үз хезмэт бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясый торган яисә йогынты ясый ала торган учреждение хезмәткәре шәхси кызыксынуы дигәндә, акча, кыйммәтләр, башка милек, шул исәптән милек хокуклары, яисә милек характерындагы хезмәтләр рәвешендә яисә өченче затлар өчен керемнәрне хезмэт бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә учреждение хезмәткәре тарафыннан алу мөмкинлегә аңлашыла.

Учреждение житәкчесе гамәлгә куючыга вазыйфай бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китергән яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

Учреждение хезмәткәре вазифай бурычын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китергән яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында учреждение житәкчесенә хәбәр итәргә тиеш. Учреждение житәкчесенә хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган белешмәләр исемлегә, әлегә белешмәләрне тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе учреждение житәкчесе тарафыннан билгеләнә.